

IMF - Bush ella Clinton!

Í vikuni komu teir triggir serfrøðingarnir frá altjóða gjaldoyrisgrunninum IMF aftur til Føroya og teir hava longu havt drúgvur fundir við bæði Búskaparráð og landsstýrið. Hvat er komið burtur er enn ov tíðliga at siga. Men vit hava loyvi at gita.

EFTIR fyrstu vitjanina í fjør góvu serfrøðingarnir frá IMF landsstýrinum eitt litið upprit, har teir í stuttum søgdu sína hugsan um nøkur stór og álvarslig samfelagsmál. Eitt nú varð stóru dentur lagdur á stovnsrækt og somuleiðis lögdu teir dent á, sambært tíðindaskrivi úr Tinganesi, at teir sosiala skipanir ikki verða tiknar burtur. Hesum kunnu vit bert taka undir við og er hetta vónandi tekin um, at IMF-ararnir ikki fara at brúka U-landamodellið sum grundarlag fyri at ráðgeva okkum.

EFTIR "vitjanina" í Føroyum stóðgáðu teir triggir IMF-ararnir á í Keypmannahavn og høvdu fund við dansk myndugleikar. Hvat tosað varð um á tí fundinum vita vit ikki, men helst hevur tann fundurin verið rættliga avgerandi fyri ta avtalu, sum Føroya landsstýri og danska stjórnin gjørdi herfyri í samband við trupulleikar í føroysku peningaverðini og hjá landskassanum.

SPURNINGURIN er hvørj ráð teir tá góvu dønnum og hvørj ráð IMF-ararnir nú fara at geva landsstýrinum. Vit loyva okkum at gita, at danska stjórnin longu hevur brúkt fleiri av ráðunum frá IMF-

arunum sum grundarlag fyri krøvum sínum móttvegis føroysku myndugleikum um í sambandi við seinastu avtaluna um at bjarga banka og skaffa landskassa líkvitidit. Men er tað so, at upprunaliga uppleggið frá embætismanninum á Christiansborg um avhøvding av Atlantic, uppleggið í valskipan ol. varð reseptin IMF gav teimum, so hava vit ikki nógv gott í væntu frá hesum monnum.

MÁLGAÐIN tjóðveldisflokksins ger nógv burtur úr IMF-arunum í blaðnum í gjár. Bláðið spyr um ráðini frá út-lendingunum fara at hava stóran í búskaparlaga politikkinum hjá Reagan/Bush/Thatcher við skerjingum og lækandi almennum virkseminum og fløgum ella um tey fara at líkjast meira politikkinum hjá Clinton! Her nemur tjóðveldisblaðið við nakrar sera áhugaverdar og sentralar spurningur. Men tað er sum so einki nýtt í teimum. Tí hetta var júst tað sum undanfarni lögmaður dróg fram í orðaskiftinum í fjør í sambandi við IMF-ararnar. Har vísti hann á, at tað nyttar ikki at steðga øllum virkseminum eins og vit kenna tað frá Reagan/Busch og Thatcher-tíðini. At landsstýrið tó varð tvingað til at gera so eftir krøvum frá dønnum er so nakað annað. Men vit meta ikki, at tað er gott fyri hetta landið, um ráðgevingin nú fer at koyra uppá at steðga øllum virkseminum og serliga ikki við tey eygað at fáa eina skilagóða endurreisingarætlan fyri Føroyar.

NAKAÐ annað er so, hvat kemur at henda restina av hesum valskíðnum.

Her verður neyðugt hjá landsstýrinum saman við góðum ráðum frá andstøðuni at greiða bæði dønnum og IMF-arum frá, at tað ber ikki til at steðga øllum virkseminum í landinum. Vit vita, at tað skal gerast ein endurreisingarætlan fyri Føroyar, og tað er hesa ætlan, sum vit sjálvi mugu og skulu hava avgerandi ávirkan á. At danir í sambandi við tær avtalur vit hava gjørt eisini koma at hava nakað at siga, eru vit so noyddir at boyggja okkum fyri. Og tað eru helst tey, sum halda, at soleiðis sum støðan er vorðin í Føroyum - við tøvrandi landspolitikki - so er tað gott tað sama, at aðrir kunnu vísa á, hvussu farast skal fram, tá lokalpolitikkurin forðar okkum í hesum.

AT tað er skomm og stórt spell, at vit ikki hava klárað at stýrt áttan at verða leinkjað til lokalpolitisk áhugamál er ein sannroynd, og tí mugu vit nú gera alt fyri at reka veruligan landspolitikk heraftir. Harvið verður ikki sagt, at samfelagið alt skal sentraliserast og at alt virksemin á bygðunum skal steðga upp. Men vit eru noydd til at meta um, hvat vit hava ráð til, og í okkara framtíðar tilrættalegging av samfelagnum at gera skilagóðar fløgur, sum tæna flest møguligum.

ÁHUGAVERT verður nú at siggja, hvat IMF-ararnir hava at siga, sum teir ikki longu hava teskað danskom myndugleikum í oyráð. Munnu teir t.d. fara at koma við ráðum um, hvussu okkara skúlaverk, okkara heilsuverk osfr. skal verða skipað í framtíðini fyri at fáa sum mest burtur úr pengunum og

orkuni! Munnu teir t.d. fara at siga sína hugsan um eitt sera umstrítt evni her á landi í mong harrans ár, nevnliga sjúkrahúsverkið. Ella er hetta uttanfyri teirra ráðvegingarøki! Um ikki, fara teir tá at mæla til at sentralisera sjúkrahúsfunktionina meira og minka um virksemin á hinum smærri sjúkrahúsum ella hvat! Hetta var í hvussu er ein av teimum spurningum, sum formaðurin í Ráðgevandini Nevndini í samrøðu við Sosialin, helt, at IMF-ararnir fóru at hyggja nærri at og úttala seg um.

OG tað kundi verið so nógv annað at spurt IMF-ararnar um. M.a. hvat teir halda um ætlanina at gera undirsjóv-artunnir undir Vestmannasund, eitt projekt, sum Atli Dam og Svend Åge Ellefsen hava verið heitastu talsmenn fyri, meðan tað mesta av fólkinum hevur verið ímóti! Munnu teir t.d. fara at vísa á, at tað hevði verið skilagott at farið undir eina slíka almenna flögu? Vit vita tað ikki, men tað kundi verið áhugavert at hoyrt teirra meining um undirsjóvartunnir og sjúkrahús, tí hetta eru júst tveir av teimum spurningum, sum mest hevur verið tosað um í Føroyum hesi seinastu árin. Men tá vit vilja hoyra meiningina hjá hesum IMF-arunum um slíkar spurningar so er tað út frá tí vón, at hesir ikki arbeiða eftir Reagan/Bush/Thatcher-modellinum ella modellinum at eygleiða okkum sum eitt veruligt tridjaland. Í hesum eru vit samdir við starvsfelagarnar á 14. anda.

Starvsmannafelagið og Tryggingin gjørt semju:

Nøkur niður í løn

-onnur upp í arbeiðstíð

Klokkan tvey hósnáttina skrivaðu leiðslan á Tryggingarsambandinum og nevndin í Starvsmannafelagnum undir eina semju.

Eftir hesi semju verða verandi sáttmálar galdandi óbroyttir árið út.

Men grundlønin verður frá 1. mars lækkað við 4,5 prosentum. Hetta er eisini

galdandi fyri EDV-starvsfólkið.

Í mun til starvsfólk á øðrum stovnum, sum finga 5,5 prosent í ein eftirlønargrunn, hava starvsfólkini á trygginginni fingið hesar pengar útgoldnar. Hetta av teirri grund, at tey á tryggingini høvdu eina serliga eftirlønarskipan.

Tey 5,5 prosentini eru nú strikað, og í stíðin fáa tey 250 krónur um mánaðan.

Upp í arbeiðstíð

Tey starvsfólkini, sum í heyst vóru sett niður í hálva tíð, eru eisini rakt av skerjingini. Tó ikki soleiðis, at tey missa nakað av lønini. Tey skulu hinvegin arbeiða tað meira, sum lønarskerjingin svarar til.

Annars er eisini tað komið í semjuna sum Starvsmannafelagið fekk við móttvegis landsstýrinum. Hetta, at á øllum stovnum verður sett ein samstarvsnevnd, har umboð fyri leiðslu, álitisfólk og varaálitisfólk sita. Hendan nevnd skal hava innlit í tey viðurskipti, sum eru nærri ásett í eini reglugerð, sum fylgjur somu reglum sum viðvíkjandi landsstýrinum. tór.

SL fekk nógv tilboð

Øll fáa nú møguleikan at bjóða Strandferðsluni tænastr

Strandferðsla Landsins hevur havt lýsingar í bløðunum, har stovnurin hevur sagt frá, at øllum stendur í boði, at bjóða stovninum tænastr í samband við alt tað, Strandferðsluni tærvur. Til skip, bátar, akfør, verkstað, avgreiðslur og skrivstovur.

Av Strandferðsluni verður sagt, at hetta er partivíst fyri at fáa eitt størri úrval av veitarum, og harvið helst eisini lægrí prísir.

Haraført at geva øllum sum hava hug, ein møguleika at vera við at bjóða Strandferðsluni tað, tey hava at selja ella tænastr at veita.

Lýsingarnar hjá Strandferðsluni hava heldur ikki staðið ósvaraðar, tí mong hava ring og boða frá teirra áhuga.

Almentskeið í íslenskum á Fróðskaparsetrinum

Stig: byrjanarskeið
Bokur: Turið S. Joensen: *Lærið íslenskt 1 og 2 v/ bandi.*

Lærari: Turið Sigurðardóttir.

Tíð: Mánadag og hósdag kl. 16.15-18.00 í mars og apríl.

Stað: Føroyamálsdeildin, V. U. Hammershaimsgöta 9.
Kostnaður: 200 kr.

Byrjað verður hósdag 4./3. kl. 16.15.
Innskriving á Føroyamálsdeildini, tlf. 15304.

Føroyamálsdeildin